

Spørsmål fra arrangement om fagskoleutdanning for teknikere.

Under panelsamtalen på bransjetreffet om fagskoleutdanning for lyd, lys, AV og sceneteknikere mandag 11. oktober, kom det mange gode spørsmål vi ikke rakk å svare på. Vi tok vare på spørsmålene og svarer under.

Med kompetansestandarden som ble presentert på møtet, har vi nå et bedre grunnlag for å forstå kompetansebehovene og hva slags krav som stilles til en lyd, lys, AV – eller scenetekniker. Kompetansestandarden er tilgjengelig for medlemsbedriftene i Virke og Creos medlemmer og sistnevnte kan kontakte stig.gunnar.ringen@creokultur.no eller tillitsvalgte i bedriftene for å få den tilsendt. Virke har sendt dokumentet på høring til sine medlemsvirksomheter.

Mange av spørsmålene som kom inn er knyttet til prosessen vi nå skal i gang med; å utforme utdanningen basert på den ferdige kompetansestandarden. Brikkene vil falle på plass denne høsten og vi skal gjøre vårt beste for å informere og lytte til bransjen i denne prosessen.

Utdanningen er et initiativ fra Creo og Virke og prosessene og forankringen i bransjen vil foregå gjennom partssamarbeidet. Om dere har flere spørsmål eller innspill, så kom gjerne med de til deres tillitsvalgte eller til stig.gunnar.ringen@creokultur.no.

1) Hvem setter tekniske krav innenfor kompetanse delen? Er det skolen, bransjen, er det allerede utarbeidet?

Svar: Tekniske krav vil bli en del av den helhetlige studieplanen og det er Fagskolen Oslo som har det faglige og pedagogiske ansvaret for utdanningen. Men her kommer også lærekreftene inn, som også må rekrutteres fra bransjen. Fagskolen ønsker innspill fra de der ute som har erfaring og kunne tenke seg å bidra. Ta kontakt med prosjektleder Arne: arne.bjerke@osloskolen.no

2) Har Fagskolen tatt høyde for de som jobber med scenekunstheltet i og utenfor institusjoner som teater, opera, dans m.fl?

Svar: Kompetansen som kreves av teknikere i arrangement - og eventbransjen er til dels overlappende med kravene i teater, opera og dans, men scenekunstheltet er ikke med i dette utdanningsløpet. Det kan bli aktuelt senere.

3) Hvordan sikrer man kompetansenivå og kvalitet for veiledere/mentor i bedrift eller produksjon? / Hvordan sørger man for kvaliteten på praksisplassene rundt i landet, når nivået og interessen er veldig forskjellig?

Svar: Fagskolen har mye erfaring fra andre bransjer med å sikre den pedagogiske kompetansen hos mentorer i bedriftene og vil samarbeide tett med partene (Virke og Creo) for å rekruttere fagkompetanse fra bransjen og bedriftene.

4) Utarbeides det en fagplan med faktiske punkter som en mentor skal gjennomgå?

Svar: Det vil utarbeides studieplaner for hele utdanningsløpet i løpet av høst 2021/vår 2022.

5) Dette er en etterlengtet utdanning og en naturlig forlengelse for de som går læreløp i videregående (IKT og Medieproduksjon) og som vil inn i bransjen. I ny tilbudsstruktur for yrkesfaglig utdanning ligger følgende løp: 1.år: IKT og Medieproduksjon 2.år: Medieproduksjon 3+4.år: Læretid som Medietekniker i bransjen. I hvilken grad vil dere se til dette løpet for både utvikling og rekruttering inn i utdanningen?

Svar: Dette er uten tvil en viktig rekrutteringsarena for utdanningen og det er absolutt aktuelt å samkjøre dette.

6) Hvordan skal man sørge for at man er rustet for det feltet man har lyst til å jobbe med? I lysverden er det f.eks. stor forskjell på å jobbe med konserter, eventer, dans, teater og TV. Selv om mye av teknikken er lik, er det fortsatt forskjell på terminologi, arbeidsmåte, og kommunikasjon. Er det noen plan for dette?

Svar: Vi er fortsatt i startfasen av å utvikle utdanningen, så dette er ikke planlagt i detalj. Kompetansestandarder som nå er lagt fram har avdekket mange likhetstrekk og noen forskjeller, som Fagskolen Oslo nå skal bruke sin kompetanse og erfaring til å utvikle og tilpasse et studieløp. Vi håper å komme tilbake til bransjen igjen når vi er kommet lenger i prosessen, der terminologi, arbeidsmåte og kommunikasjon vil være sentrale faktorer.

7) Kan man oppklare forskjellen på å gå på fagskole, og å få et fagbrev? Er det samme greia? Hva slags utdanning får jeg om jeg tar dette utdanningsløpet.

Svar: Fagskole og fagbrev er ikke det samme. Fagskole er tertiærnivå – altså høyere utdanning. I dette tilfellet er det høyere yrkesfaglig utdanning som gir studiepoeng. Normal vei er videregående skole, så læretid og fag eller svennebrev. Etter noen år i praksis søker man seg videre på fagskole for å kunne få andre oppgaver, spesialisering og kunnskap på et høyere nivå (ledelse). I dette studiet legger man opp til å ta inn studenter som har videregående utdanning og i tillegg har erfaring, som gjør at man blir realkompetansevurdert og kommer inn på bakgrunn av erfaring gjennom arbeidspraksis.

8) Kan man søke på skolen, om man ikke har noe kunnskap i forkant også, eller er det et krav til utdanning eller realkompetanse for å søke?

Svar: Det vil være krav om videregående skole eller en realkompetansevurdering som kompenserer for dette. Dvs relevant praksis.

9) Hvordan skal man sørge for at teknikere skal klare å være oppdatert nok til å kunne lære noe til studentene som er i praksis?

Svar: Det er ikke sikkert alle arbeidsplasser eller venues egner seg til den arbeidsplassbaserte delen av utdanningen. Her vil Fagskolen Oslo og partene (Creo og Virke) sikre kvalitet og seriøsitet for studentene. Sentralt i fagskoleutdanningen er at folk skal få utvikle kompetansen i hele yrkeskarrieren, med bl.a modulbasert utdanning. Dette vil antagelig være aktuelt både for nye og etablerte teknikere. Modulbasert utdanning gir mulighet for å kombinere jobb og utdanning.

10) Jeg har opplevd at nivåene på kompetanse i distriktene er ofte litt lavere enn i de store byene, fordi de ikke har like stor tilgang på det nyeste utstyret. Har man spurt nok mindre aktører (som ikke er fra de store byene) om hva de trenger også, eller er det bare de store firmaene i de store byene?

Svar: Siden utdanningen er initiert av partene i arbeidslivet (Creo og Virke) er det tatt utgangspunkt i bedriftene der det er et eksisterende partssamarbeid på arbeidsplassene, primært der det er Creo-klubber. Intervjuene er gjort i Oslo, Trondheim og Bodø, som er noe forskjellige både geografisk og som industri. Med utgangspunkt i Bodø, er det vårt inntrykk at kompetansen er svært høy og kanskje noe bredere enn i de større byene, siden arbeidsoppgavene glir lettere over i hverandre. Vi har inntrykk av at det samme gjelder for Tromsø og kanskje Stavanger, mens Bergen kan ligne mer på Trondheim og Oslo. Uansett geografisk beliggenhet virker det å være små forskjeller på den faglige kompetansen som bedriftene har i dag og som de etterspør for framtiden.

11) Kan dere si noe om hvilke virksomheter dere har vært i kontakt med?

Svar: Det er teknikerne og ikke bedriftene som har vært i fokus i metodikken som er benyttet (balansekunstmodellen). Men siden dette er et initiativ basert på et partssamarbeid mellom Creo og Virke, er det tatt utgangspunkt i bedriftene der det er et partssamarbeid på arbeidsplassene. Teknikerne fra Bright, Trondheim lyd, Trondheim Crew, Lydteamet, Trippel M og Oslo Kru er med i intervjuene, i tillegg til teknikere rundt Byscenen og andre konsertscener. Kompetansestandarder går nå ut til bedriftene og Creo på en «høringsrunde», slik at den blir godt forankret før Fagskolen Oslo tar arbeidet videre.

12) Er dette tenkt som en utdanning innen konsert-teknikk eller en mer tverrfaglig utdanning innenfor konsert/event, teater, tv/film?

Svar: Utgangspunktet er å møte behovene som bedriftene innen sceneteknisk produksjon har etterlyst, så utdanningen er rettet mot lyd, lys, AV, sceneteknikere og prosjektledere, innen konserter, arrangementer og events. Teater, TV og film er ikke omfattet av akkurat dette utdanningsløpet, men fagskoleutdanning utvikler seg hele tiden, så det er ikke utelukket lenger ut i løypa.

13) Tenkes utdanningen plassert til en konkret (fysisk) by, eller vil utdanningen også kunne komme arbeidstakere/givere utenfor storbyene til gode? Kultur og arrangementer skjer over hele landet, hele tiden.

Svar: Dette er ikke avklart enda og vil bli en del av prosessen i Fagskolen Oslo. Men erfaringene fra andre lignende utdanninger viser at kombinasjonen samlinger, digital læring og praksis på arbeidsplassene, er en god kombinasjon. Det kan godt være at denne praksisen blir andre steder enn Oslo, men det er litt tidlig å si.

14) Hvis jeg har skjønt rett, retter denne utdannelsen seg både til de som 1) har mange års praktisk erfaring i bransjen men ingen formell utdanning, og 2) yngre personer som har et fagbrev men ikke nødvendigvis så mye praktisk erfaring i de spesifikke rollene. Hvordan kan utdannelsen favne folk med potensielt veldig forskjellige erfaringsgrunnlag, så alle får mye ut av studiet?

Svar: Utdannelsen vil bli rettet både mot folk i bransjen med utdanning og uten utdanning eller kombinasjonene av disse. Hvordan realkompetanse skal vurderes, hører til arbeidet som Fagskolen Oslo nå skal i gang med, på bakgrunn av kompetansestandarder fra Virke og Creo. Det er enighet om at bransjen må fortsette å rekruttere bredt, være seg folk med bakgrunn og/eller utdanning fra kultur, elektro, rigging, osv. Kort sagt fortsette med det vi er bra på; rekruttering av alle folk som er nysgjerrige på denne bransjen.

15) Hvordan er veien videre til et ferdig studieløp? Blir det satt ned en arbeidsgruppe? Hvem utarbeider løpet?

Svar: Arbeidet videre ledes av Fagskolen Oslo, i samarbeid med partene (Creo og Virke). Det er satt ned en styringsgruppe som forankrer både arbeidstaker og arbeidsgiversiden, sammen med ledelsen ved Fagskolen Oslo, og en prosjektgruppe bestående av prosjektleder Arne Bjerke (Fagskolen Oslo), Tormod Skjerve (Virke), Stig Gunnar Ringen (Creo), Lasse Brattaas Kristensen (Fagskolen Oslo), Magne Amundsen (Fagskolen Oslo) samt nøkkelpersoner fra Fagskolen Oslo. Etter hvert vil det bli knyttet fagkompetanse til prosessen som lærekrefter og fra partene.

16) Hvordan skal man ta denne utdanningen deltid, når vi har så sykt absurde arbeidstider i bransjen vår? / Er det ikke vanlig med etter-/videreutdanning og spesialisering i arbeidslivet i dag? Det er mange som bruker tid betalt av arbeidsgiver enten heltid eller deltid på utdanning.

Svar: Samlinger og digital læring gir mulighet for å kombinere utdanning og jobb. I partssamarbeidet og en kommende tariffavtale, vil organisering og finansiering av kompetanseutvikling være et viktig tema. Med kompetanseflukten etter Koronapandemien, er alle aktører opptatt av at vi må beholde folk i bransjen og da vil tilrettelegging for utdanning og kompetanseheving være et viktig virkemiddel. Målet er også at utdanningen skal bli så bra at den blir en attraktiv investering for den enkelte, som kanskje i større grad vil se bransjen som en arbeidsplass hele yrkeslivet.

17) Det er fint med etterutdanning for de som har fulgt løpet, men hva med anledning til å ta f.eks. sertifisering for oss som allerede har lang fartstid og faste arbeidsforhold i bransjen?

Svar: Som Tormod var inne på i sin presentasjon, kan vi nok se for oss mer krav til sertifisering og lignende i vår bransje. Det er for tidlig å si noe om hvordan Fagskolens utdanning blir preget av dette, men det er et godt innspill vi tar med videre. Ad realkompetanse og vurderingen av dette, så ligger det også i arbeidet foran oss.

18) Finnes det kunnskap å hente fra lignende utdannelsesløp utenlands, i utviklingen av denne fagskoleutdanninga?

Svar: Det gjør det helt sikkert. Norge ligger kanskje litt bak på dette området, så vi tar gjerne tips til utdanningstilbud utenlands, som vi bør kontakte.

19) Hvorfor starter man ikke med utdanningen på videregående nivå?

Svar: Det er flere initiativer for utdanning på videregående nivå, innen Mediaproduksjon, elektro, etc. Disse vil kunne være et glimrende grunnlag for en videre fagskoleutdanning. Samtidig ønsker vi å rekruttere folk med forskjellig faglig bakgrunn og som bygger på denne kompetansen i fagskoleutdanningen.